

PR. 312 / ad. 09.15
CEB, D.

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/3696 din 23.09 2015

La nr.312 din 2 septembrie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21.07.1995.

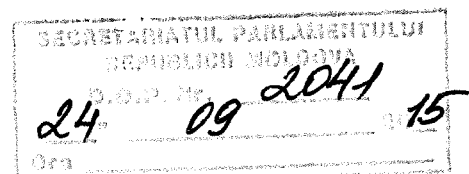
Anexă:

- raport de expertiză anticorupție – 2 (două) file;
- anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 (una) filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex.: Cristina Chistol
Tel.:022-257-376

15

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din 21.07.1995

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect de act legislativ este revizuirea procedurii de înaintare a candidaturii pentru suplinirea postului de guvernator al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și a numărului de voturi necesare pentru aprobarea acesteia. În acest sens autorul propune stabilirea prerogativei deputaților Parlamentului Republicii Moldova de a propune candidatura pentru suplinirea funcției de guvernator al BNM și revocarea guvernatorului cu votul majorității deputaților.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. În acest sens, prim-plan menționăm faptul că procedura înaintării candidaturii și numirii Guvernatorului BNM este similară celor reglementate de cadrul normativ național sub aspectul determinării conducerii altor instituții a căror activitate are un impact colosal asupra societății și sistemului administrativ național. Astfel, potrivit prevederilor art.125 alin.(1), art.133 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, Procurorul General și Președintele Curții de Conturi este numit de Parlament, la propunerea Președintelui acestuia. Totodată, analiza practicii internaționale la acest capitol denotă preponderența numirii candidaturii Guvernatorului BNM în baza unei decizii unilaterale a unui subiect – Președinte/Monarh/Cancelar (Franța, Germania, Spania, Belgia, Ucraina, Federația Rusă, etc.).

În contextul celor sus-menționate, cât și a riscurilor relevate în Capitolului II al prezentului raport de expertiză anticorupție, apreciem insuficiente argumentele invocate de către autor în nota de argumentare a proiectului privind deficiențele procesului actual de numire a candidaturii guvernatorului BNM, ce pot fi eliminate ca urmare a substituirii factorului de decizie. Astfel, considerăm că sunt întrunite parțial exigențele stabilite de prevederile art.20 lit.a)-c) al Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele deputaților în Parlamentul Republicii Moldova, atribuind acestora prerogativa de a înainta Parlamentului, pentru aprobare, candidatura pentru ocuparea funcției de guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, în lipsa justificării interesului public scontat.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Articol Unic, pct.1 al proiectului: „art.23 alin.(3) al Legii nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, după sintagma „la propunerea” se modifică și se completează cu cuvintele „a cel puțin 10 deputați”.”

Analizînd în esență conținutul proiectului, remarcăm că acesta nu se caracterizează prin complexitate sistemică și abordare conceptuală novativă a instituției Guvernatorului BNM în general și a procedurilor de delegare/numire a acestuia în special.

Autorul propune stabilirea prerogativei deputaților Parlamentului Republicii Moldova de a propune candidatura pentru suplinirea funcției de guvernator a BNM.

Impactul scontat al amendamentului propus este excluderea viciilor (subiectivism și abuz) ce afectează procedura de delegare a candidaturii pentru suplinirea postului vacant de guvernator al BNM și integritatea factorului de decizie.

Totodată, accentuăm faptul că substituirea factorului de decizie asupra candidaturii guvernatorului BNM, nu poate fi apreciată drept o acțiune suficientă întru asigurarea realizării scopului propus de autor. Implementarea amendamentului propus riscă a fi completată de acțiuni concertate intenționate a unui grup de deputați care vor decide vis-a-vis candidaturii Guvernatorului BNM și riscuri de corupție aferente acestor acțiuni. Astfel, reglementările propuse nu dispun de un mecanism eficient și adecvat de control.

Recomandarea: Ținînd cont de aspectele invocate supra, coroborînd cu circumstanțele relatate în conținutul Capitolului I, Evaluarea Generală a proiectului pct.1.1 lit.d) „Suficiența argumentării” și pct. 1.3 „Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public” al prezentului raport de expertiză anticorupție, se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentului propus.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Chistol
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
16 Septembrie 2015

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**legii pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548-XIII din
21.07.1995**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articol Unic, pct.1 al proiectului: „art.23 alin.(3) al Legii nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, după sintagma „la propunerea” se modifică și se completează cu cuvintele „a cel puțin 10 deputați”.”</p>	<p>Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect</p>	<p>Analizînd în esență conținutul proiectului, remarcăm că acesta nu se caracterizează prin complexitate sistemică și abordare conceptuală novativă a instituției Guvernatorului BNM în general și a procedurilor de delegare/numire a acestuia în special.</p> <p>Autorul propune stabilirea prerogativei deputaților Parlamentului Republicii Moldova de a propune candidatura pentru suplinirea funcției de guvernator a BNM.</p> <p>Impactul scontat al amendamentului propus este excluderea viciilor (subiectivism și abuz) ce afectează procedura de delegare a candidaturii pentru suplinirea postului vacant de guvernator al BNM și integritatea factorului de decizie.</p> <p>Totodată, accentuăm faptul că substituirea factorului de decizie asupra candidaturii guvernatorului BNM, nu poate fi apreciată drept o acțiune suficientă întru asigurarea realizării scopului propus de autor. Implementarea amendamentului propus riscă a fi completată de</p>	<p>Ținînd cont de aspectele invocate supra, coroborînd cu circumstanțele relatate în conținutul Capitolului I, Evaluarea Generală a proiectului pct.1.1 lit.d) „Suficiența argumentării” și pct. 1.3 „Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public” al prezentului raport de expertiză anticorupție, se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentului propus.</p>

		acțiuni concertate intenționate a unui grup de deputați care vor decide vis-a-vis candidaturii Guvernatorului BNM și riscuri de corupție aferente acestor acțiuni. Astfel, reglementările propuse nu dispun de un mecanism eficient și adecvat de control.	
--	--	--	--